

14.5.2009

**מרחב תכנון מקומי חוף הכרמל
תכנית מתאר מקומית מספר חכ/414/ת
הנקראת שמורת טבע ביצת נחל דליה**

1. המקום: מחוז: חיפה.
נפה: חדרה.
מועצה אזורית: חוף הכרמל.
מיקום: כחצי ק"מ דרומית מערבית למחלף זכרון יעקב, באזור הבריכות של קיבוץ מעין צבי נצ"מ 221.000/142.500.

2. הקרקעות הכלולות בתכנית:
גוש 10956
חלקי חלקה 30

3. שם וחלות:
תכנית זו תקרא תכנית מתאר מקומית מספר חכ/414/ת, **שמורת טבע ביצת נחל דליה** והיא תחול על השטח המותחם בקו כחול בתשריט המצורף, המהווה חלק בלתי נפרד מתכנית זו.

4. מסמכי התכנית: תקנון בן 4 עמודים ותשריט בקני"מ 1:5,000 - מסמכים מחייבים.
דף הסבר - מסמך מנחה.
כל מסמך ממסמכי התכנית מהווה חלק בלתי נפרד מהתכנית בכללותה.

5. השטח: כ- 113 דונם (מדוד גרפית).

6. יחס לתכניות אחרות:
התכנית הינה בהתאם לתכנית מתאר ארצית תמ"א 35.
התוכנית הינה בהתאם לתמ"א/ 7/ 13.
התוכנית מהווה שינוי למש"ח 7.
במקרה של סתירה בין הוראות התכנית הנ"ל להוראות תכנית זו, יקבע האמור בתכנית זו.
התכנית גובלת בתכנית מספר חכ/ 268 - פארק דייג מעין צבי.

טבלת שטחים

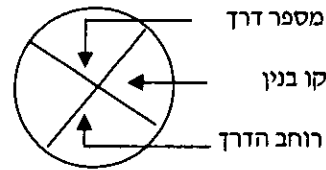
ייעוד השטח		מצב קיים		מצב מוצע	
דונם	%	דונם	%	דונם	%
שטח חקלאי	113	100	100	113	100
סה"כ	113	100	100	113	100

7. בעל הקרקע: מנהל מקרקעי ישראל, רח' פל-ים 15 חיפה טל: 8630855 פקס: 8630906.

8. יוזם ועורך התכנית: רשות הטבע והגנים, רחוב עם ועולמו 3, ירושלים.
טלפון: 02-5005444 פקס: 02-6529232.

9. ביאור סימני המקרא:

גבול תכנית - מסומן בקו כחול.
גבול תכנית גובלת - מסומן בקו כחול מקווקו.
שטח שמורת טבע - צבוע ירוק בהיר, מותחם בקו ירוק ומשובץ בקווים אלכסוניים ירוקים.
שטח חקלאי - פסים אלכסוניים צבועים ירוק בהיר.
גבול גוש ומספרו - מסומן בקו שחור עם משולשים שחורים משני צידיו לאורכו.
גבול חלקה רשומה ומספרה - מסומן בקו ירוק בהיר דק ועיגול ירוק סביב מספר החלקה.
קו חוף - קו כחול עבה עם נקודות לאורכו
קו חוף 100 מ' - קו תכלת
קו חוף 300 מ' - קו סגול
מקוי מים לשימושים חקלאים תעשייתיים ולנופש - משבצות ירוקות
תיירות ונופש - צהוב
שטח עתיקות - ריבוע שחור מקווקו
דרך מוצעת - אדום
דרך קיימת - חום
רוזטה

10. מטרת התוכנית:

- 10.1 ליעד השטח לשמורת טבע לפי חוק גנים לאומיים, שמורת טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה התשנ"ח 1998, ולפי חוק התכנון והבנייה התשכ"ה - 1965.
- 10.2 לשמור על החי, הצומח והדומם במצבם הטבעי.
- 10.3 להסדיר ביקורי קהל תוך פיתוח מינימלי של מסתורי צפייה בציפורים, מקומות ישיבה, הצללה וכו'.

11. רשימת תכליות ושימושים:

בין בריכות הדגים של קיבוץ מעין צבי יש שני גופי מים שאינם בריכות, הדומים באופיים לביצות. גוף המים הדרומי נפרד מהחלק הצפוני על-ידי סוללת עפר. חלק זה מוצע כשמורה. השמורה המוצעת כוללת אגמים של מים, מקור המים הוא מי תהום ממעינות מים מתוקים ומליחים הנובעים בשטח השמורה המוצעת, הידוע והמוכר שבהם - עין חנן הנמצא בחלקה הדרומי של השמורה.

הוראות לטיפול, תחזוקה ופעולות בשמורת הטבע:

- 11.1 כיסוח גדות הפונות לשמורת הטבע יעשה באישור רשות הטבע והגנים ובפיקוחה. במקומות בהם מוצבות משאבות מים, יכסח הקיבוץ את הגדות הגובלות עפ"י שיקול דעתו ובתאום עם הרשות. ייאסר ריסוס השטח מעל הדיפלה או על גדותיו.
- 11.2 ניטור יתושים יבוצע ויטופל על-ידי הרשות, ובמידה ולא תתקבלנה תוצאות מספקות, יוסיף הקיבוץ טיפול בתאום עם הרשות. ביצוע כל שינוי במבנה הסוללות יעשה בתיאום עם הרשות.
- 11.3 במידה ורוצים להשתמש בשמורת הטבע לצורך 'העברת מים' יש לתאם את המועד והכמות עם הרשות על-מנת למזער נזקים. מאחר והנושא רגיש וביצועו צריך להתבצע מיידית, הרשות מתחייבת למתן תשובה על בקשה תוך יממה אחת. מוסכם על הצדדים כי תימשך העברת מים קבועה מדיפלה דרום לדיפלה צפון.
- 11.4 כניסה פיזית לתוך שמורת הטבע עם כלים מכניים או בכל דרך אחרת, כפופה לאישור הרשות. אולם, מקובל על הרשות כי תאושר כניסה כזאת במידה ותידרש פעילות שאיבת מים.
- 11.5 הכנסת מים לשמורת הטבע תהא באיכות טובה, כגון מי בריכה עליונים ולא מי תחתית של בריכות.
- 11.6 יתאפשר גירוש עופות להקניים, גורמי נזקי חקלאות, מכיוון בריכות הדגים לכיוון השמורה. הגירוש יעשה בשיטות מקובלות וחוקיות.
- 11.7 לא יוכנסו מי קולחין מהמערכת האזורית.
- 11.8 ניתן יהיה לסגור את השמורה, תקופתית, בהתאם לצרכים או לחו"ד אקולוגית.
- 11.9 גובה מפלס הדיפלה יקבע ע"י מעין צבי ובין רטי"ג, כך שתישמר הפעילות התפקודית של הדיפלה ושמורת האקולוגית בשטח. מוסכם כי אחת לשנה לפחות, רשאי מעין צבי להוריד את מפלס המים למינימום, לצורך ניקוי המקום בתיאום עם רטי"ג.
- 11.10 בתחום התוכנית תיאסר אחסנת כלי שייט.
- 11.11 תישמר זכות גישה לחוף ומעבר לאורכו לציבור הרחב.

12. עתיקות

- 12.3.1 השטח בגושים 10587, 10588, הינו אתר עתיקות מוכרז ויחולו עליו הוראות חוק העתיקות התשל"ח - 1978
- 12.3.2 כל עבודה בתחום השטח המוגדר כעתיקות, תתואם ותבוצע רק לאחר קבלת אישור מנהל רשות העתיקות כמתחייב ובכפוף להוראות חוק העתיקות התשל"ח - 1978.
- 12.3.3 במידה ויידרש על-ידי רשות העתיקות ביצוע של פעולות מקדימות (פיקוח, חיתוכי בדיקה, חפירת בדיקה/חפירת הצלה מזגמית, חפירת הצלה), יבצען היזם על-פי תנאי רשות העתיקות.
- 12.3.4 במידה ויתגלו עתיקות המצדיקות שימור בהתאם להוראות חוק העתיקות התשל"ח - 1978 וחוק רשות העתיקות התשמ"ט - 1989, יעשו על-ידי היזם ועל חשבונו כל הפעולות המתבקשות מהצורך לשמר את העתיקות.
- 12.3.5 היה והעתיקות יצריכו שינוי בתכנית הבניה, תהיה הועדה המקומית רשאית להתיר שינויים בתכניות הבניה ובלבד שלא יתווספו עקב שינויים אלה זכויות בניה או תוספות שמשמעותן פגיעה בקרקע.
- 12.3.6 אין רשות העתיקות מתחייבות לאשר בניה בשטח או בחלקו גם לאחר בדיקה/חפירה, זאת במידה ויתגלו בשטח עתיקות ייחודיות ולא יראו את התוכניות כמקנות זכויות בשטח שהינו אתר עתיקות מוכרז.

משרד הפנים מחוז חיפה
חוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965
אישור תכנית מס. זכ/414/א
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה החליטה
ביום 27.9.05 לאשר את התכנית.
מנהל מנהל התכנון יו"ר הועדה המחוזית
9.06.05

הודעה על הפקדת תוכנית מס' זכ/414/א
 פורסמה בילקוט הפרסומים מס. 5441
 מיום 27.9.05

הודעה על אישור תכנית מס. זכ/414/א
 פורסמה בילקוט הפרסומים מס. 6061
 מיום 8.2.10

חתימות:

תאריך: 14.5.09
 היזום: רשות הטבע והגנים
 רח' עם ועוזרת, ג' שאול

תאריך: _____ בעל הקרקע: _____

תאריך: _____ וועדה מקומית: _____

תאריך: _____ וועדה מחוזית: _____

- תאריך: 31.01.2003
- עדכון: 14.6.04
- 22.9.04
- 23.11.04
- 9.12.04
- 31.5.05
- 14.5.09

www.parks.org.il

רשות הטבע והגנים מחוז צפון

דברי הסבר לשמורת טבע ביצת נחל דליה (דיפלה דרום) / דותן רותם אקולוג במרחב

מיקום השמורה:

חוף הכרמל הדרומי אזור בריכות הדגים של קיבוץ מעין צבי.
ממערב לכביש מס' 4.
נ.צ.מ. 1425 2204

גבולות השמורה:

השמורה גובלת ממזרח, מדרום וממערב בסוללות בריכות הדגים של מעין צבי.
מצפון הגבול הוא אגן השפך של נחל דליה שמופרד מגוף המים של הדיפלה בסוללת עפר.

שטח:

כ- 113 דונם

תאור השמורה:

בין בריכות הדגים של קיבוץ מעין צבי יש שני גופי מים שאינם בריכות, הדומים באופיים לביצות. גוף המים הדרומי נפרד מהחלק הצפוני על-ידי סוללת עפר. חלק זה מוצע כשמורה השמורה המוצעת כוללת אגמים של מים, מקור המים הוא מי תהום ממעינות מים מתוקים ומליחים הנובעים בשטח השמורה המוצעת, הידוע והמוכר שבהם - עין חנן הנמצא בחלקה הדרומי של השמורה. מכיוון שהוא נובע בתוך מקווה המים קשה לקבוע את שפיעתו ואיכות מימיו אך נמדדו בו מליחיות נמוכות ממליחות המים שסביבו.

צומח:

בגוף המים ובגדותיו, גדלים קנה מצוי כצמח שולט וכן סוף מצוי, שנית גדולה, פטל קדוש, סמר חד וסמר ימי, חנק מיוחדד לפופית החצים ורבים אחרים. בנוסף נתן למצוא במקום מינים נדירים מאוד של מים מתוקים כמו מכבד הביצות סס הכלב המזרחי. בתוך המים יש ריכוזים של אלף עלה משוכל וקרן טבוע גם הם צמחים נדירים למדי.
בית הגידול יוצר נוף ביצה שהשתרע בעבר על שטחים נרחבים ביותר באזור זה.

חי:

המים, צומח הגדה, והאיים משמשים מקלט ואתר שהיה וקינן לבעלי חיים שונים.
עופות: טבלנים גמדיים מקננים בגוף המים על קינים צפים. ברכיות וסופיות מקננות בסבך הגדות ולצידן ציפורי שיר שונות כמו הקנית האפריקנית הקנית הקטנה והצטיה. במהלך החורף משמש המקום כאתר לינה לזרני סוף (עוף דורס) ולמינים שונים של ברווזים אנפות שונות ועופות מים אחרים.
דגים: בסקרים שונים שנערכו לברור מצאי הדגים נמצאו נאויות המלחות, שפמנון אמנון משני מינים צלופח ואחרים. גורן 2002 מציין כי מגוון המינים במקום גבוה והוא השני בחשיבותו במקורות המים המתוקים שנותרו בחוף.
יונקים: בסביבת הדיפלה ולגדותיו ניתן לצפות בנמיות, חתולי ביצה ונוטריה.
זוחלים: בסבך הגדות ועל האיים ניתן לראות צבי ביצה.
חסרי חוליות: במקום ניתן למצוא מינים ייחודיים למים מליחים כמו שט צד מתחבא ודיאמיזיס. צמח החנק המיוחד מהווה מצע לגידולם של זחלי פרפר דנאית תפוח סדום, החיים על צמחים ממשפחה זו בלבד.

ייחודה של השמורה:

- שימור נוף ביצה ייחודי של אזור החוף שהיה נפוץ בעבר ונהרס בתהליכי יבוש ופיתוח.
- שימור מינים נדירים של צמחים כמו סס הכלב המזרחי, אלף עלה משוכל (זה המקום היחיד שהוא קיים בארץ מחוץ לאגן הירדן). ושימור מינים נדירים של בעלי חיים במים, הייחודיים למים מליחים.
- מקום מפלט ומקלט לעופות מים המגורשים מבריכות הדגים.